

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

16.11.2017 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

Money.bg

✓ Васил Велев: България трябва да внесе 500 000 работници от чужбина

Васил Велев е изпълнителен директор на "Стара Планина Холд" АД и председател на Управителния съвет (УС) на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ), в която членуват над 10 000 компании с над 500 000 души персонал. Money.bg говори с него за потенциала на българската икономика и пречките пред постигането му.

Господин Велев, как оценявате развитието на българската икономика през тази година и какви са очакванията Ви за следващата?

Българската икономика се представя добре тази година, като има много външни причини затова. Ръстът на БВП е от порядъка на 4%, предвиждаме да се запази и следващата година. Според нас обаче има по-голям потенциал за развитие на икономиката. Това, което задържа този потенциал, е недостигът на човешки ресурси. Предприятията по места масово отказват поръчки поради причината, че няма кой да ги изпълни. Има оборудване, има технологии, има пазари, но няма хора. Тази причина не е от вчера, но става все по-остра. Наличният персонал е ограничен, но и полагаането на извънреден труд е силно ограничено от законодателството.

Така като се изчерпа този лимит няма други фактори, които да помогнат освен вноса на човешки ресурси, който е изкуствено затруднен у нас. Има създадени редица ограничения, които европейското законодателство не ги предвижда, те са местно решение. Така например едно предприятие не може да има повече от 10% заети от трети страни. Синята карта важи само за ИТ сектора, сезонната заетост не важи за строителството и т.н. Има редица ограничения, които възпрепятстват вноса.

Ние имаме спогодби за износ на човешки ресурси с Швейцария, с Германия и други, но нямаме спогодби за внос. Ето защо България е на последно място в ЕС по заети граждани на трети страни в икономиката си. Това е факторът, който на първо, второ и трето място ограничава по-осезаемият ръст на българската икономика.

След него се нареждат други фактори като не доброто регулиране. В тази посока вече има предприети мерки, които вече дават резултат и е приоритет даже на правителството. Относно вноса на човешки ресурси има какво още да се желае. Ние следим процеса и предложихме да се подпишат спогодби със страни като Украйна и Молдова, където има българска диаспора, с Армения, с Виетнам, чиито граждани добре се интегрират в България и с които имаме опит от миналото.

Кои сектори се задъхват от липса на кадри?

Не можем да отделим конкретни сектори. Всички сектори имат недостиг на персонал и то с всякаква квалификация. Ние само в 6 сектора идентифицирахме недостиг в момента на 80 000 работници. Оценката е, че в средносрочен план на нас ще ни трябват в порядъка на 500 000 работници, които трябва да внесем. Образованието е важен фактор, но дори моментално да се извърши радикална реформа, това ще даде ефект на пазара на труда между 5 и 10 години, а нас ни трябват хора днес. Освен това от пазара на труда поради демографската картина и тенденции и поради миграцията излизат повече хора, отколкото влизат. Така че ние няма как да минем без внос на персонал. Колкото по-бързо го разберем, толкова по-малко ще бъдат пропуснатите ползи.

В такъв случай при този недостиг на работна ръка ще продължат ли заплатите да растат или ще има забавяне?

Заплатите ще продължат да растат, защото ние имаме догонващо развитие, защото икономиката ще продължи да расте. Но заплати има и в бюджетната сфера. За да има по-високи заплати в бюджетната сфера, трябва да има и повече приходи в нея. За целта трябва да има повече добавена стойност, която трябва да има кой да я създаде. И когато няма хора се пропуска възможността да се създаде повече приход в бюджета.

А защо смятате, че повишаването на минималната работна заплата е вредно?

Повишаването на минималната работа по принцип не е вредно. И това е неправилно цитиране (б.р. "от медиите"). Ние казахме, че е вредно административното повишаване на минималните осигурителни доходи. Беше цитирано погрешно, очаквам да кажат утре, че изобщо е вредно да се плащат заплати. Такова нещо не сме казвали.

Минималната работна заплата трябва да съответства на обичайните съотношения към средната заплата. В ЕС съотношението минимална-средна е 43%, а у нас е над 50%. Това е ненормално, в Чехия например е 35%, в САЩ 30%, Индия и Китай - под 30%. Това до какви проблеми води? Води дотам, че нискоквалифицираните работници и служители все по-трудно си намират работа, защото те не могат да изработят изкуствено определената административно висока минимална работна заплата спрямо средната. Тя не е висока спрямо европейското равнище, но тя е висока спрямо БВП на глава от населението. Ако отнесем минималната работна заплата към БВП, произвеждан от 1 зает у нас, ние имаме четвъртата или петата най-висока минимална работна заплата в ЕС. Т.е. ние апелираме за изработване на прозрачен

механизъм, който да позволява по един прозрачен начин договоряне на минималната работна заплата на база на икономическите дадености.

Разбрахме, че един от основните пречки пред развитието на икономиката е пазарът на труда. Има ли други мерки в други области, които могат да стимулират растежа?

Да, разбира се. Сигурността на собствеността, реформата в сектор сигурност, реформата в държавната администрация, електронизация на управлението. Изобщо целия набор от мерки, който бизнесът предлага за намаляване на административните тежести и по-добро регулиране. Всичко това би довело до една по-добра бизнес среда и до ръст на инвестициите. Знаете, последната година ние имаме отрицателен ръст на чуждите инвестиции в дялов капитал. Т.е. повече са напуснали страната, отколкото са влезли. Същото е и що се отнася за разходите за дълготрайни материални активи. Там имаме двущифрен спад вече втора година, което никак не е добре. Очевидно колегите предпочитат и притиснати в нуждата да инвестират повече в човешки ресурси за сметка на инвестиции в материални активи и технологии. Оттук имаме и този ръст на средната работна заплата с 10%, а за последните десет години тя е нарастнала над 3 пъти.

Интервюто може да гледате [тук](#).

[News.bg](#)

✓ Васил Велев: България трябва да внесе 500 000 работници от чужбина

Васил Велев е изпълнителен директор на "Стара Планина Холд" АД и председател на Управителния съвет (УС) на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ), в която членуват над 10 000 компании с над 500 000 души персонал. Money.bg говори с него за потенциала на българската икономика и пречките пред постигането му.

Господин Велев, как оценявате развитието на българската икономика през тази година и какви са очакванията Ви за следващата?

Българската икономика се представя добре тази година, като има много външни причини затова. Ръстът на БВП е от порядъка на 4%, предвиждаме да се запази и следващата година. Според нас обаче има по-голям потенциал за развитие на икономиката. Това, което задържа този потенциал, е недостигът на човешки ресурси. Предприятията по места масово отказват поръчки поради причината, че няма кой да ги изпълни. Има оборудване, има технологии, има пазари, но няма хора. Тази причина не е от вчера, но става все по-остра. Наличният персонал е ограничен, но и полагането на извънреден труд е силно ограничено от законодателството.

Така като се изчерпа този лимит няма други фактори, които да помогнат освен вноса на човешки ресурси, който е изкуствено затруднен у нас. Има създадени редица ограничения, които европейското законодателство не ги предвижда, те са местно решение. Така например едно предприятие не може да има повече от 10% заети от трети страни. Синята карта важи само за ИТ сектора, сезонната заетост не важи за строителството и т.н. Има редица ограничения, които възпрепятстват вноса.

Ние имаме спогодби за износ на човешки ресурси с Швейцария, с Германия и други, но нямаме спогодби за внос. Ето защо България е на последно място в ЕС по заети граждани на трети страни в икономиката си. Това е факторът, който на първо, второ и трето място ограничава по-осезаемият ръст на българската икономика.

След него се нареждат други фактори като не доброто регулиране. В тази посока вече има предприети мерки, които вече дават резултат и е приоритет даже на правителството. Относно вноса на човешки ресурси има какво още да се желае. Ние следим процеса и предложихме да се подпишат спогодби със страни като Украйна и Молдова, където има българска диаспора, с Армения, с Виетнам, чиито граждани добре се интегрират в България и с които имаме опит от миналото.

Кои сектори се задъхват от липса на кадри?

Не можем да отделим конкретни сектори. Всички сектори имат недостиг на персонал и то с всякаква квалификация. Ние само в 6 сектора идентифицирахме недостиг в момента на 80 000 работници. Оценката е, че в средносрочен план на нас ще ни трябват в порядъка на 500 000 работници, които трябва да внесем. Образованието е важен фактор, но дори моментално да се извърши радикална реформа, това ще даде ефект на пазара на труда между 5 и 10 години, а нас ни трябват хора днес. Освен това от пазара на труда поради демографската картина и тенденции и поради миграцията излизат повече хора, отколкото влизат. Така че ние няма как да минем без внос на персонал. Колкото по-бързо го разберем, толкова по-малко ще бъдат пропуснатите ползи.

В такъв случай при този недостиг на работна ръка ще продължат ли заплатите да растат или ще има забавяне?

Заплатите ще продължат да растат, защото ние имаме догонващо развитие, защото икономиката ще продължи да расте. Но заплати има и в бюджетната сфера. За да има по-високи заплати в бюджетната сфера, трябва да има и повече приходи в нея. За целта трябва да има повече добавена стойност, която трябва да има кой да я създаде. И когато няма хора се пропуска възможността да се създаде повече приход в бюджета.

А защо смятате, че повишаването на миналната работна заплата е вредно?

Повишаването на минималната работа по принцип не е вредно. И това е неправилно цитиране (б.р. "от медиите"). Ние казахме, че е вредно административното повишаване на минималните осигурителни доходи. Беше цитирано погрешно, очаквам да кажат утре, че изобщо е вредно да се плащат заплати. Такова нещо не сме казвали.

Минималната работна заплата трябва да съответства на обичайните съотношения към средната заплата. В ЕС съотношението минимална-средна е 43%, а у нас е над 50%. Това е ненормално, в Чехия например е 35%, в САЩ 30%, Индия и Китай - под 30%. Това до какви проблеми води? Води дотам, че нискоквалифицираните работници и служители все по-трудно си намират работа, защото те не могат да изработят изкуствено определената административно висока минимална работна заплата спрямо средната. Тя не е висока спрямо европейското равнище, но тя е висока спрямо БВП на глава от населението. Ако отнесем минималната работна заплата към БВП, произвеждан от 1 зает у нас, ние имаме

четвъртата или петата най-висока минимална работна заплата в ЕС. Т.е. ние апелираме за изработване на прозрачен механизъм, който да позволява по един прозрачен начин договоряне на минималната работна заплата на база на икономическите дадености.

Разбрахме, че един от основните пречки пред развитието на икономиката е пазарът на труда. Има ли други мерки в други области, които могат да стимулират растежа?

Да, разбира се. Сигурността на собствеността, реформата в сектор сигурност, реформата в държавната администрация, електронизация на управлението. Изобщо целия набор от мерки, който бизнесът предлага за намаляване на административните тежести и по-добро регулиране. Всичко това би довело до една по-добра бизнес среда и до ръст на инвестициите. Знаете, последната година ние имаме отрицателен ръст на чуждите инвестиции в дялов капитал. Т.е. повече са напуснали страната, отколкото са влезли. Същото е и що се отнася за разходите за дълготрайни материални активи. Там имаме двуцифрен спад вече втора година, което никак не е добре. Очевидно колегите предпочитат и притиснати в нуждата да инвестират повече в човешки ресурси за сметка на инвестиции в материални активи и технологии. Оттук имаме и този ръст на средната работна заплата с 10%, а за последните десет години тя е нарастнала над 3 пъти.

✓ Ангелкова обеща на бизнеса преместваемите обекти да останат

Министерството на туризма няма да вземе под внимание предложението на работната група на вицепремиера Валери Симеонов за цялостното премахване на преместваемите обекти на територията на морските плажове.

Припомняме, предложението беше направено месец, след като изтече срокът за обществено обсъждане на Закона за устройство на Черноморското крайбрежие.

Браншът и представителите на бизнеса се обявиха против цялостното им премахване, а министърът на туризма Николина Ангелкова обеща, че няма да прави такова предложение за промяна в закона. Тя се обяви за контрол и регулация на въпросните обекти, но не и за цялостното им премахване.

Браншът посрещна намерението ѝ с бурни аплодисменти. На дискусия във връзка с промените, представителите на бизнеса изказаха опасенията си. Представителите на туристическия бранш бяха категорични: "като ви боли ухо - не режете главата".

Министърът коментира, че наличието на коренно противоположни мнения е причина за организирането на подобна дискусия. Ангелкова заяви, че от дискусията става ясно, че браншът очаква да бъде продължено групирането на плажовете, така че да бъдат намалени цените на плажните принадлежности. Така с приемането на промените се очаква за всяка група плаж цените да бъдат различни.

"Предвид съответната група плаж ще бъдат намалени и разходите и тук ще се отговори и на очакванията на кметовете, особено на кмета на Аврен, който постави въпроса защо не се стопанисва и концесионира плаж Камчия, например, който е един от най-големите", обясни ресорният министър.

По думите на Ангелкова, именно групирането ще даде тази възможност, защото след като този плаж попадне в друга група - разходите за него ще бъдат по-малко.

"Ние се надяваме, че по този начин ще предизвикаме инвестиционен интерес. Дължни сме да пробваме", категорична бе Ангелкова.

Относно пълната забрана на преместваемите обекти по плажовете, Ангелкова каза: "Не би трябвало да се процедира една такава пълна забрана."

Министърът обясни, че никой не иска тези обекти да изглеждат като бит пазар, каквато теза е застъпил вицепремиерът Симеонов. Ангелкова посочи, че трябва да има урегулиране, но не и тотална забрана.

Работната група в министерството има за задача изработването на предложения за единна визия на преместваемите обекти на територията на националните курорти. Там в зависимост от локацията им типовите проекти за преместваемите обекти ще се няколко вида.

Васил Велев от АИКБ коментира, че ако се въведе подобна забрана, подобни услуги са търсени от туристите и вакуумът ще се запълни от преносна и разносна търговия, по-голяма част от която е в сивия сектор и не отговаря на хигиенните норми.

"Това ще създаде определено проблем и ще предизвика лош имидж на нашите курорти", посочи Велев.

Организациите на бизнеса застъпват категорично тезата, че въпросните обекти не трябва да се премахват, а да се регулират.

Министърът на туризма посочи, че ще има дискусия и за другия закон в туризма и посочи, че е необходимо обединяване на бранша и групиране на съществуващите 308 организации на бранша.

По време на дискусията, продължила повече от два часа, министърът отчете, че има 7% ръст на туристите в сравнение с миналата година. Приходите от международен туризъм са 3,7 млрд. лв., а по груби сметки около 1 млрд. лв. са приходите само от курорта "Слънчев бряг". Над 5,3 млн. са чуждестранните туристи у нас от юни до септември 2017 г.

[ТВ Европа](#)

✓ Няма да има забрана за преместваемите обекти по плажовете у нас

Остри критики срещнаха предложенията на Валери Симеонов за премахване на преместваемите обекти от българските плажове. Месец, след като изтече общественото обсъждане за промените в Закона за устройство на Черноморското крайбрежие, хотелиери, ресторантьори, туристически сдружения, концесионери и работодатели се срещнаха с министъра на туризма Николина Ангелкова, за да обсъдят предложенията на вицепремиера. С оглед на широкото недоволство, което изразиха те, министър Ангелкова заяви, че няма да бъде включено предложението на Симеонов в проектозакона.

Николина Ангелкова – министър на туризма:

„Това, което аз си направих като извод от днешния дебат е, че не би следвало да се процедира една такава пълна забрана. Това, което винаги сме заявявали и аз лично като министър – контролът трябва да бъде изключително стриктен и ние сме го доказвали, чрез това че цяло лято непрекъснато сме осъществявали контрол. Трябва да има специфични изисквания особено за територията на националните комплекси, на националните курорти за архитектурна визия, за отстояние на обектите. Никои не иска да му е битпазар. Категорично смятам, че всеки един е против и трябва да има урегулиране.“ Според работодателите премахването на заведенията по плажа ще доведе до отлив на концесионери и дори до увеличаване на сивия сектор по Черноморието.

Васил Велев – председател на АИКБ:

„Ако решавайки проблема с лошата визия стигнем до крайности, ще стигнем до редица други проблеми, които са много по-големи. Те са и икономически, и като по-малко приходи в бюджета на общините, на държавата, загуба на рентабилност при арендаторите, при концесионерите и оттам отказ от тази дейност. Плажовете ще се лишат от охрана, ще се лишат от редица други услуги, ще дадем път на сивия сектор ако се стигне до такава забрана.“

Всички присъстващи на обсъждането се обединиха около мнението, че преместваемите обекти трябва да бъдат регулирани и така ще се подобри визията на морските курорти у нас, а не премахнати.

[Дарик](#)

✓ Ангелкова няма да предложи крайна забрана за преместваеми обекти на плажа

Разнобой в правителството. Министърът на туризма Николина Ангелкова задочно се изправи срещу вицепремиера Валери Симеонов. Той поиска забрана на всякакви преместваеми обекти в курортите, тя пък отказа да внесе такива законодателни промени.

В началото на септември вицепремиерът Валери Симеонов обяви нова война – след тази срещу шума по курортите, този път срещу преместваемите обекти.

„Не само "Слънчев бряг", но и "Златни пясъци" и редица други курорти са се превърнали в едно уродливо подобие на нискобюджетни арабски пазари. Истината е, че всички тези преместваеми обекти се държат от фигури от подземния свят, които ги държат и не плащат нищо. Голямата част от тези преместваеми обекти нищо не плащат, абсолютно нищо не плащат, но за сметка на това са собственост на някакво Слънце, на някакъв Козел, на някакви такива хора“, каза Симеонов. Той поиска промени в Закона за Черноморското крайбрежие и в Закона за туризма, които да забранят всякакви преместваеми обекти. Вчера след обсъждане с всички засегнати страни министърът на туризма Николина Ангелова заяви, че няма да внесе такива изменения. „Това са различни мнения по един и същ въпрос, нормално е да има различни мнения, важното е те да се обсъждат“, каза министър Ангелкова.

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев обясни, че са съгласни регулиране на обектите, но не и с премахването им. „Ще дадем път на сивия сектор, ако се стигне до такава забрана, защото това са услуги, търсени от туристите и вакуумът ще се запълни от преносно-разносна търговия, която е в сивия сектор, не спазва хигиенни норми и така нататък“, каза той.

Въпреки че Ангелкова отказа да внесе такива законодателни промени, съобразени с желанията на Валери Симеонов, това може да направи и някой депутат в парламента, където предстои да бъдат разглеждани.

[Investor.bg](#)

✓ Ангелкова няма да предлага пълна забрана на преместваеми обекти по плажовете

Трябва обаче да има специфични изисквания, особено за територията на националните комплекси, смята министърът на туризма

Министърът на туризма Николина Ангелкова няма да предложи пълна забрана на преместваемите обекти по плажовете. Това стана ясно в края на обсъждания с туристическия бранш проект за промени в Закона за устройство на Черноморското крайбрежие, който ще бъде внесен в Министерския съвет.

Туристическият бранш изрази несъгласие с предложението за премахване на преместваемите обекти от курортите, направено от работна група към вицепремиера Валери Симеонов.

Важно е различията да бъдат обсъждани, за да се защити в максимална степен общественият интерес, посочи Ангелкова, цитирана от БНР.

По думите на министъра трябва да има специфични изисквания, особено за територията на националните курорти, за архитектурна визия, за отстояния на обектите.

Никои не иска да се чувства като на битпазар, но не трябва да има пълна и тотална забрана, каза Ангелкова.

Ако решавайки проблема с лошата визия стигнем до крайности, ще създадем редица други проблеми, посочи председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев. По думите му проблемите са и икономически - като по-малки приходи в бюджета, загуба на рентабилност при концесионерите, плажовете ще се лишат от охрана, ще се даде път на сивия сектор.

✓ **Работодатели и хотелиери против премахването на преместваемите обекти**

Работодателски организации, хотелиери, представители на туристическия бранш се обявиха против пълното премахване на преместваемите обекти на морските плажове и курортите с национално значение. Това съобщи от пресцентъра на министерството на туризма. Те изразиха категоричната си позиция на обществена дискусия по промените в Закона за устройството на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК) по инициатива на министъра на туризма Николина Ангелкова. Позицията на бранша е, че трябва да има регулиране и контрол, а не премахване на всички обекти, каквито предложения са постъпили.

В дискусията участваха Васил Велев, председател на АИКБ, кметове на морски общини и над 100 представители на туристически сдружения, концесионери на плажове и хотелиери.

„Преобладаващата част от бизнеса е на мнение, че преместваемите обекти не бива да се премахват, а да се регулират“, каза Васил Велев.

Той добави, че ако се премахнат тези обекти, ще се създадат редица други по-големи проблеми. Според Велев плажовете ще се лишат от охрана и редица други услуги, ще се даде път на сивия сектор, защото това са услуги, търсени от туристите. Предстои Министерството на туризма да внесе предложенията за промени в ЗУЧК в Министерския съвет, с които ще се направи групиране на морските плажове.

„Изводът, до които стигнах, е че сме на прав път и е важно да финализираме групирането на плажовете“, заяви министър Ангелкова. Тя допълни, че само така можем да отговорим на очакванията и на обществения интерес - да намалим цените на плажни принадлежности, защото за всяка група плаж те ще бъдат различни.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Капитал](#)

✓ **Парламентът най-критикуван в доклада на ЕК, ВСС - нова надежда**

Европейската комисия смята, че България и Румъния могат да направят решителен прогрес до края на 2018 г., за да изпълнят препоръките за реформи

България има съществен напредък по четири от 17-те препоръки на Европейската комисия за реформи в областта на правосъдието и борбата с организираната престъпност и корупция. Това е основното заключение на новия доклад на ЕК по Механизма за сътрудничество и проверка (по-популярен в България като мониторинг), публикуван в сряда. Именно тази констатация е причината много български институции и политици, както и европейски чиновници да твърдят, че най-после този, 17-и пореден доклад, е положителен.

Експертите на ЕК сочат "като цяло България е предприела конкретни стъпки" по всички препоръки, но подчертават, че в четири от тях страната е близо до тяхното изпълнение: положително е била оценена прозрачността при избора на новия Висш съдебен съвет (ВСС), промените в Наказателно-процесуалния и Наказателния кодекс за подобряване на борбата с корупцията по високите етажи на властта, промените в Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество, както и при създаването на публичен механизъм за отчитане на напредъка по дела за организирана престъпност.

Същевременно, почти всички констатации в доклада на ЕК завършват с многозначителни коригиращи уточнения: "Ще изискват допълнителни последващи действия през идните месеци", "все още обаче предстои тези инициативи да бъдат приключени и трябва да бъдат трансформирани в ясен план за действия, които да бъдат предприети в ключови области"; "много от предвидените в тази пътна карта мерки са само формулирани в общи линии и все още не са изразени в конкретни действия". "Въпреки това редица ключови инициативи все още не са приети и изпълнени. Други са в начален етап на изпълнение и все още предстои ясното определяне на конкретни действия."

"За нас е ясно, че България е постигнала значителен напредък в различни области на правосъдието, каза заместник-председателят на Европейската комисия Франс Тимерманс, препоръките, които отправихме, са частично изпълнени и приложени на практика. Все още обаче има път, който трябва да се извърви."

Народното събрание – най-критикуваната институция в доклада

Въпреки традиционния дипломатичен тон, характерен за тези документи, в публикувания в сряда документ може ясно да се открие отначало докрай последователна критична оценка към цялостната работа на българския парламент. Законодателният процес в българското Народно събрание е непредвидим, законопроекти се внасят от народни представители без обществен дебат и консултации и се приемат въпреки силните критики - това е общата характеристика, която произтича оттам.

На практика най-критикуваната институция в днешния документ е Народното събрание и това е изведено още в общата оценка на политическия контекст в началото на доклада. След като отчита политическата нестабилност в страната и смяната на правителството, в доклада се казва "новото правителство показва решителност да навакса изгубеното време чрез бързо прокарване на законодателни инициативи, насочени към завършване на редица значителни реформи преди

края на годината", макар че отбелязва необходимостта от по-широки обществени консултации. Същевременно и спрямо новоизбрания ВСС се изразяват оптимистични очаквания да подобри отрицателната атмосфера за дебати в съдебната система, наследена от предишния съвет. Съвсем като контрапункт звучи обаче отношението към работата на парламента: "Междувременно последните събития в Народното събрание отново привлякоха вниманието към въздействието от непредвидимия процес на вземане на законодателни решения. През юли пакет от проекти за предложения за изменения в Закона за съдебната власт (ЗСВ) беше включен в дневния ред на Народното събрание от народни представители без обществен дебат или консултация със заинтересованите страни. Проектоизмененията породиха множество критики, тъй като мнозина от магистратските среди и от гражданското общество видяха в тях непосредствено посегателство върху независимостта на съдебната власт. Макар че най-широкообхватните изменения бяха оттеглени преди окончателното гласуване, някои от приетите изменения бяха критикувани за това, че биха могли да доведат до накърняване на независимостта на съдиите, а според някои наблюдатели съществува възможност те да са противоконституционни. Допълнителни проектоизменения на ЗСВ бяха внесени по същия начин в началото на октомври от отделни народни представители без обществен дебат или консултация със заинтересованите страни и отново бяха критикувани от наблюдатели, че представляват стъпки назад по ключови елементи от реформите от 2016 г."

В този контекст се сочи и становището на Венецианската комисия по промените в Закона за съдебната власт от юли т.г. Следва обобщение, че необходимостта да се ускорят реформите не може да води до заобикаляне на консултациите, което води до несигурност и липса на ангажираност.

Тази негативна оценка - не просто на резултатите от законодателната дейност, а на целия законодателен процес - се проявява и в коментарите по отделните показатели. Въпреки че като цяло промените в Наказателно-процесуалния кодекс (НПК), насочени към преодоляване на забавянията при наказателните производства, се оценяват положително, изрично в доклада се отбелязват критиките, че те бяха прокарани в Народното събрание без много време за дебат в рамките на съдебната система и така са останали нечути редица опасения, включително и за прехвърлянето на подсъдността на делата за високата корупция на спецсъдилищата. В този контекст се споменават и промените в ЗСВ, задължаващи ВСС да отстранява обвинени магистрати, без да има право на преценка.

Същевременно българските наблюдатели трябва да си дават сметка, че тази крайно негативна оценка на парламента за сметка на правителството се дължи на възприетата от началото на този мандат тактика на управляващото мнозинство всички спорни, конюнктурни и лобистки закони да се внасят от група от депутати вместо от кабинета, макар да се отнасят до основни политики. Така се случи и с промените в ЗСВ, НПК, промените в закона за околната среда и др.

Напредък по отношение на изборите за ВСС, неутрално за председателя на ВАС

ЕК отчита, че е постигнат значителен напредък в изпълнение на първата препоръка от януарския доклад и най-важното развитие през тази година по отношение на съдебната власт - изборът на членове на ВСС, което по задание трябваше да се извърши прозрачно. Специално изборът на членовете от парламентарната квота трябваше да се предшества от публично изслушване в Народното събрание, където да се даде възможност на представителите на гражданското общество да коментират кандидатите. Действително при отчитане на изпълнението по този показател ЕК прави разграничение между избора на професионалната квота на ВСС и парламентарната. Изборът от професионалните общности на магистратите за пръв път бе проведен на принципа "един магистрат - един глас", като цяло счетен за справедлив и отчетен от ЕК като значителен напредък спрямо предишния избор.

Но макар и като цяло изборът на нов ВСС по нови правила да се сочи като подобрение, комисията сочи, че отчита по отношение на парламентарната квота "в медиите и гражданското общество бяха изразени критики, че резултатът е бил предопределен чрез договорки между основните политически партии и че дебатът е бил повърхностен и не е отразил открито разглеждане на съответните качества на кандидатите". Това се отчита в контекста и на факта, че делът на избраниците на парламента в съдийската колегия на ВСС остава висок - те са равни на избраните от професионалната квота плюс двамата върховни съдии, а европейският стандарт изисква превес на съдиите, избрани от съдии.

"Прогресът не е 100% от това, което очаквахме, но целият процес е в посока на това, което препоръчваме в доклада", обяснява висш служител на ЕК положителната оценка на реформите в България в тази област. Той допълни, че е важно как новият ВСС ще покаже своята независимост и капацитет.

Съвсем предпазливо и неутрално се излага фактологията без коментар на избора на нов председател на Върховен административен съд, което е обяснимо предвид изчерпването на всички процедурни опции, високата подкрепа за Георги Чолаков сред съдиите и голямото мнозинство, с което бе подкрепен и в двата състава на ВСС.

Прокуратурата обаче остава проблем, както и борбата с корупцията

Анализът на екипа на европейски прокурори от Службата за подкрепа на структурните реформи за евентуални реформи на българската прокуратура все още на ниво пътна карта, голяма част от която тепърва ще се трансформира в конкретни резултати. Ключов обаче е проблемът с "консенсус между различните участващи институции относно промените, необходими за цялостно изпълнение на препоръките, съдържащи се в експертния доклад", се отбелязва в доклада, което за наблюдателите в България се превежда много ясно - реформата се съгласува с Цацаров.

От ЕК отказаха да се ангажират с оценка на дейността на прокуратурата, въпреки че преди две седмици комисарят по правосъдието Вера Йоурова даде недвусмислена оценка на реформата в държавното обвинение. "Всеки път когато се срещна с господин Цацаров и когато имам възможност да обсъждам с него реформата и работата на прокуратурата и нейните структури, той ми дава убедителни знаци за напредък. Винаги когато се срещна с него, оставам с впечатление, че всичко в България е наред. След това виждам фактите, цифрите, резултатите, и у мен се появяват съмнения дали наистина всичко е толкова прекрасно", каза Йоурова.

По повод на доклада от ЕК казаха, че са получили съдействие от всички български институции, включително от прокуратурата. Също така положително е било прието, че прокуратурата е взела под внимание всички препоръки на Службата за подкрепа на структурните реформи към ЕК и че някои от тях вече се използват.

На въпрос на "Капитал" за вечно продължаващите разследвания на политици отговорът на ЕК е: "Ефикасността на правосъдието, достъпът до правосъдие и бързите решения са в основата на върховенството на закона. Ние наблюдаваме и този фактор."

В доклада се отбелязва наличието на проект за нов закон за борба с корупцията и идеята за създаване на нов антикорупционен орган. В този аспект могат да се открият две препоръки:

- ключов аспект ще бъде назначаването на ръководството на новата институция в рамките на открита и прозрачна процедура;

- да не се поставя под въпрос постигнатият вече напредък и положителните тенденции в областта на отнемане на незаконно придобито имущество.

За пореден път се отбелязва, че България трябва да постигне трайни резултати в областта на ефективното разследване, разкриване и наказателно преследване на корупцията.

Мониторингът може да бъде прекратен до средата на 2019 г. Ако се изпълнят критериите

Служител на ЕК каза, че за приключването на мониторинга над двете държави няма крайна дата, макар че желанието на комисията, както беше заявено от нейния председател Жан-Клод Юнкер, е това да стане до средата на 2019 г. "Всичко зависи от това кога двете страни успеят да изпълнят критериите, които не са се променяли от 2007 г. насам, каза същият високопоставен служител на ЕК. Смятам, че ако двете страни изпълнят всички задачи, заложили в настоящия доклад до края на 2018 г., те ще бъдат много по-близо до крайната цел."

Мониторинговият процес, специално създаден за България и Румъния, започна през 2007 г. заради притесненията на страните - членки на ЕС, че двете новоприети държави имат проблеми с борбата с организираната престъпност и корупцията. В началото на тази година ЕК се съгласи да отправи конкретни препоръки към двете държави – 17 за България и 12 за Румъния. На практика това беше ясен сигнал за намерението на еврокомисията да се върви към край на процеса по наблюдение. Мониторингът е основна пречка България да влезе в шенгенското пространство, тъй като няколко страни членки се позовават на него като мотив за вето им на българската кандидатура. Без отпадането на наблюдението над съдебната система и борбата с корупцията страната може да срещне трудности и при опита си да влезе в преддверието на еврозоната – ERM II (засега такава пречка формално не е споменавана).

[News.bg](#)

✓ Захариева ни рекламира в Кувейт за инвестиции и туризъм

Вицепремиерът и министър на външните работи Екатерина Захариева представи пред правителството на Държавата Кувейт условията за инвестиции и туризъм в България.

"Имаме дългогодишни солидни политически връзки, но икономическите отношения все още са далеч от нашите реални възможности. Имаме потенциал да си сътрудним в областта на туризма, високите технологии, търговията с хранителни продукти и лекарства", заяви Захариева пред кувейтския министър-председател шейх Джабер Ал-Мубарак, като го е поканила да посети България, съобщават от Министерството на външните работи.

Захариева представи възможностите за бъдещо сътрудничество - тя изтъкна, че страната ни разполага с най-много ИТ специалисти на глава от населението в Европа, както и че редица родни старт-ъп компании привличат интереса на инвеститори от целия свят.

По отношения на туризма тя подчертала, че страната ни е трета по богатство на културното наследство на Стария континент след Гърция и Италия, втора по брой на минералните извори, и че броят на туристите всяка година вече надвишава населението на България.

Захариева представила и условията за инвестиции у нас и мерките, които българското правителство предприема за облекчаване на административната тежест за бизнеса.

"Подкрепям всички стъпки, които биха подобрили нашите отношения. Моля, поканете от мое име и премиера Борисов на визита в Кувейт", отвърна шейх Джабер Ал-Мубарак.

Посещението на Захариева в Държавата Кувейт е първата официална визита на български външен министър след приемането на България в ЕС. Това е и първото посещение на българския вицепремиер в държава от Арабския свят.

[Investor.bg](#)

✓ Евродепутатите одобриха българка за Европейската сметната палата

Предстои Съветът да финализира процеса по назначаване

В тайно гласуване евродепутатите отхвърлиха белгийския кандидат за член на Европейската сметната палата (ЕСП) Карел Пинкстен, като одобриха българката Илиана Иванова и други шестима, събщи пресслужбата на Европейския парламент (ЕП).

По-рано господин Пинкстен, кандидатстващ за своя трети мандат, не получи одобрение от евродепутатите от Комисията по бюджетен контрол при тайно гласуване. Няколко евродепутати припомниха Резолюция на Парламента за намаляване мандатите на членовете на ЕСП от три на два, докато по време на изслушването в парламентарната комисия други посочиха административно разследване, засягащо Пинкстен. В пленарната зала кандидатурата му беше отхвърлена с 310 гласа „за“, срещу 284 гласа „против“ и 81 „въздържал се“.

Одобреният български кандидат Илиана Иванова има магистърска степен по международни икономически отношения и глобален мениджмънт. Тя е бивш евродепутат като през началото на 2013 г. става член на ЕСП. Тя беше одобрена с 568 гласа „за“, срещу 61 гласа „против“ и 36 „въздържал се“.

Следващи стъпки

След като се консултира с Парламента, Съветът ще вземе решение за назначаването на всеки кандидат поотделно.

Бързи факти

Европейската сметната палата, институция със седалище в Люксембург, която следи за законното и правомерно извършване на финансовите операции на ЕС, има 28 членове, един от всяка държава членка. Те се назначават за срок от шест години, като мандатът може да бъде подновен. Съветът, след като се консултира с ЕП, взема решение относно кандидата, представен от съответната страна. Ако Парламентът изрази отрицателно становище относно определена кандидатура, Председателят изисква от Съвета да оттегли предложението си и да представи нова кандидатура пред Парламента. Съветът обаче може да пренебрегне това становище и да назначи кандидат, отхвърлен от Парламента.

✓ България настоява за изравняване на директните плащания за фермерите в ЕС

Правителството одобри визията за бъдещето на Общата селскостопанска политика след 2020 г.

Директните плащания между фермерите от ЕС да бъдат изравнени – за това се настоява във визията на България за европейската Обща селскостопанска политика (ОСП) след 2020 г. Позицията бе одобрена от правителството, съобщи пресцентърът на МС.

В съобщението се казва, че Министерството на земеделието е изготвило визията след широко обществено обсъждане със заинтересованите страни.

Основни акценти във визията са поставени върху запазване на характера на ОСП като обща политика на ЕС, включително в нейното финансово измерение, както и гарантиране на равните условия за всички земеделски производители на единния пазар и насърчаване на социално-икономическото сближаване на селските райони.

Позицията на България е, че трябва да се запази досегашният баланс в ОСП, основаващ се на два стълба (директни плащания и Програма за развитие на селските райони - ПРСР) с конкретни цели и сфери на подпомагане и възможността за трансфер между тях.

Страната настоява да отпадне историческият подход при разпределение на средствата за директни плащания и завършване на процеса на тяхното цялостно сближаване, с цел изравняване на условията за конкуренция на единния пазар, както и да бъде запазено преразпределителното плащане. Позицията на страната е, че са необходими и реални, и ефективни действия за опростяване на ОСП, така че да е по-лесна за администриране.

В документа се подчертава необходимостта ОСП да бъде щадяща към околната среда и да стимулира ефективното използване на природните ресурси.

[Novini.bg](#)

✓ Вземанията на лизинговите дружества по финансов и оперативен лизинг са общо 3.534 млрд. лв.

Вземанията на лизинговите дружества по финансов и оперативен лизинг в края на август 2017 г. са общо 3.534 млрд. лв. (3.6 на сто от БВП) при 3.279 млрд. лв. (3.5 на сто от БВП) в края на август 2016 година, съобщава БНБ.

В края на третото тримесечие на 2017 г. на годишна база те нарастват с 7.8 процента (255.5 млн. лв.), допълват от Централната банка. Вземанията по финансов лизинг са 3.369 млрд. лв. в края на третото тримесечие на 2017 г., като на годишна база те нарастват с 6.3 процента (200.5 млн. лв.).

Вземанията по договори за финансов лизинг за товарни и лекотоварни автомобили са 1.115 млрд. лв. в края на август 2017 г., като се увеличават със 7.7 на сто (79.3 млн. лв.) спрямо края на август 2016 година. В края на третото тримесечие на 2017 г. вземанията по договори за финансов лизинг за леки автомобили са 1.146 млрд. лв. На годишна база те нарастват с 21.7 на сто (204.6 млн. лв.). Вземанията по договори за финансов лизинг на машини, съоръжения и индустриално оборудване са 674.2 млн. лв., като нарастват на годишна база с 1.3 на сто (8.4 млн. лв.).

[В. Дума](#)

✓ Приеха част от промените в Закона за концесиите

Срокът им ще е до 35 г., но ще могат да се удължават с една трета от определения в договора

Народните представители приеха на второ четене промени в Закона за концесиите, според които срокът за концесия за строителство и за услуги не може да бъде по-дълъг от 35 години, а за концесия за ползване - по-дълъг от 25 години, освен ако със специален закон е предвиден друг срок. С промените срокът на концесията може да се удължава при условие, че не е по-дълъг от една трета от този, определен в концесионния договор. В него се посочва максимален срок, както и всички допустими удължавания. Депутатите решиха срокът на концесия за строителство и услуги да не може да е по-дълъг от времето, необходимо на концесионера за възвръщане на направените инвестиции и на разходите по експлоатация на строежа. А срокът на концесия за ползване се съобразява с вида и техническите особености на обекта, както и с времето за поддържане на обекта в експлоатационна годност.

Според приетите текстове концесиите са три вида - за строителство, за услуги и за ползване на публична държавна или публична общинска собственост.

През февруари президентът Румен Радев наложи вето върху Закона за концесиите с мотив, че е приет в последните часове на 43-тото Народно събрание с минимално мнозинство. Според него той съдържа разпоредби, които поставят под въпрос

принципите на правовата държава и местното самоуправление, и въвежда широки граници на субективизъм и възможности за корупционни практики. По думите му законът предвижда промени в 29 други закона, с което навлиза дълбоко в икономическите отношения. Президентът счита още, че подобни ключови промени следва да се извършват след широк обществен дебат и с грижа за обществения интерес и националната сигурност. Според държавния глава възможните санкции от необнародването на закона са неизмерими с потенциалните рискове и щети от неговото прилагане. Същевременно ЕК започна наказателна процедура срещу България, тъй като със законопроекта се въвежда европейска директива. През юни мнозинството от депутатите прие на първо четене Закона на концесиите с гласовете на ГЕРБ, "Обединени патриоти" и ДПС. "Воля" и БСП за България гласуваха "против".

[В. Земя](#)

✓ **Агростоките поевтиняха с 5.3 на сто през 2016 г.**

С 12,7 % е намалението на произведената животинска продукция

Стойността на произведената селскостопанската продукция през миналата година отбелязва спад от 5.3 на сто спрямо предходната. Основната причина за това се дължи на понижението на цените на повечето селскостопански продукти на пазара. Това става ясно от годишния доклад за развитието на земеделието за 2017 г., който беше одобрен от правителството. Стойността на брутната продукция от отрасъл "Селско стопанство" за 2016 г. е в размер на 7.32 млрд. лева, което е с 5.3% под нивото от предходната година, е посочено в съобщението. Най-значително е намалението на произведената животинска продукция с 12.7 на сто, докато при растениевъдството понижението на цените е с 2.1% на годишна база.

Брутната добавена стойност създадена в отрасъл "Селско, горско и рибно стопанство" възлиза на 3.8 млрд. лева по текущи цени и бележи ръст от 5.3% спрямо предходната година, се казва в съобщение на Министерския съвет. Според предварителни данни, през първото тримесечие на тази година брутната добавена стойност, формирана от аграрния сектор, се запазва в реално изражение на нивото спрямо същия период на миналата година, а през второто тримесечие на 2017 г. има ръст от 0.9 на сто.

През миналата година се отчита увеличение както на износа с 8.2%, така и на вноса на селскостопански стоки с 4.9% спрямо 2015 г. В резултат от изпреварващия темп на нарастване на износа, традиционно положителното търговско салдо в аграрната търговия на страната бележи ръст от 17.1% в сравнение с 2015 г., достигайки близо 1.2 млрд. евро. Зърното и маслодайните семена остават водещи групи продукти в структурата на селскостопанския износ както през 2016 г., така и през първите шест месеца на 2017 г. Освен тях се изнася още растителни мазнини, хлябни и тестени сладкарски изделия, тютюн и тютюневи изделия, птиче месо и други.

[Sinor.bg](#)

✓ **ЕС вдига субсидиите за реклама на храните в чужбина**

Европейският съюз ще увеличи разходите за популяризирането в чужбина на своите селскостопански продукти и храни, както и на здравословното хранене в рамките на общността, събщи агенция „Интерфакс“. Приетата вчера от Европейската комисия работна програма за 2018 г. ще осигури възможността за финансиране от бюджета на Общата селскостопанска политика на рекламни кампании на стойност 179 млн. евро при отпуснати за тази цел през настоящата година 142 млн. евро.

В съобщение на ЕК се уточнява, че „програмите за популяризиране на селскостопанските продукти и храните на ЕС ще бъдат насочени основно към пазарите с най-голям потенциал за растеж, главно извън ЕС“. В рамките на съюза пък основното внимание ще бъде насочено към финансирането на кампании, рекламиращи оригинални европейски продукти с особено високо качество, които са включени в списъците със защитените наименования за произход (PDO), защитените географски указания (PGI) и храните с традиционно специфичен характер (TSG).

През 2018 г. специално внимание ще бъде отделено на подпомагането на екологичното отглеждане на дребен рогат добитък, „за да се опита да се противопоставим на последиците от настоящите затруднения на пазарите“, посочват от изпълнителния орган на ЕС. „Допълнителни средства се отпускат и за промоционални програми за здравословното хранене и увеличаването на потреблението на плодове и зеленчуци в ЕС като моментален отговор на затрудненията, с които се сблъскват производителите в резултат на руската забрана за внос“, се добавя в съобщението.

Средствата от бюджета на ОСП за конкретните кампании за популяризиране на селскостопанските продукти и храни ще бъдат отпуснати след провеждане на съответните търгове.

[Money.bg](#)

✓ **Петролът се стабилизира. Очаква се продължаване на пакта ОПЕК+**

Цените на петрола са стабилни в четвъртък сутринта за сметка на перспективата за продължаване действието на споразумението ОПЕК+ за съкращаване на добива.

Фючърсите за сорта Brent поскъпват с 12 цента до \$62,00 за барел. Контрактите за американския еталон WTI в същото време се търгуват по \$55,37 за барел, с 5 цента над цената от края на вчерашната сесия.

В хода на търговията в сряда, както и от началото на седмицата, цената на двата сорта спадна солидно заради ръста на запасите и добива в САЩ.

По официалните данни на Управлението за енергийна информация на САЩ (EIA), запасите от суровината в страната през миналата седмица са се увеличили с 1,85 милиона барела до 458,997 милиона барела. Анализаторите прогнозираха спад на запасите с 2,2 млн. барела.

Производството на петрол в САЩ през миналата седмица се е повишило до рекордните 9,65 милиона барела в денонощие, което превишава средното ниво на добива за 2016-а с 15 процента.

Основен фактор, поддържащ петролния пазар, както и преди остава ограничаването на добива от участниците в пакта ОПЕК+.

Следващото заседание на ОПЕК е планирано за 30 ноември в седалището на организацията във Виена. У участниците на пазара расте увереността, че на него картелът ще вземе решение за продължаване на споразумението за съкращаване на добива до края на следващата година.

Profit.bg

✓ Предпазлива търговия в Азия след пониженията на Уолстрийт

Търговията с азиатските акции стартира предпазливо днес, след като индексите на Уолстрийт вчера записаха понижение, въпреки оптимистичните новини за щатската икономика.

Опасенията около перспективите за огромни данъчни намаления също така не отслабват, след като двама републиканци в Конгреса вчера разкритикуваха последното предложение на Сената.

Азиатско-тихоокеанският индекс на MSCI нарасна с 0.1% в ранната търговия, докато австралийският основен индекс записа леко понижение.

Японският Nikkei 225 се колебаеше между положителна и отрицателна територия, докато фючърсите на S&P 500 отчетоха спад от 0.03%.

Уолстрийт бе поставена под натиск от спада в цените на акциите на енергийните компании от S&P 500, които за последните 4 дни записаха понижение от 4%, което е най-слабото представяне в подобен период за последните 14 месеца.

Вчера Dow Jones се понижи с 0.59%, докато S&P 500 изгуби 0.55%, а Nasdaq затвори с 0.47% надолу.

Спадът на индексите дойде въпреки предимно оптимистичните данни за щатската икономика. Основната инфлация в САЩ нараства, а продажбите на дребно бяха по-добри от очакваните, което е положителен признак за икономическия растеж. Тези силни данни обаче увеличават риска от това, че Федералният резерв не само ще вдигне лихвите през декември, но и ще го направи още на няколко пъти през следващата година.

Тези перспективи изглежда ще вдигнат допълнително лихвите по краткосрочните щатски държавни облигации, които в момента са на 9-годишни върхове.

Инвеститори също така подозират, че това затягане на паричната политика ще забави икономиката и ще попречи на инфлацията някога да стигне до таргета от 2% на Фед, което пък ще свали лихвите по дългосрочния дълг.

В резултат на това спредът между лихвите по 2-годишните и 10-годишните облигации се сви до 64 базисни пункта, в сравнение с 98 пункта преди четири месеца. Това е и най-ниското му ниво от края на 2007 г.

Избягването на риска облагодетелства японската йена, която традиционно е считана за валута убежище. Доларът се търгува на ниво от 112.81 спрямо йената, след като вчера падна до 112.47.

Доларовият индекс, който след представянето на долара спрямо кошница от шест други основни валути, бележи лек ръст от 0.04% до 93.848 пункта. Еврото губи 0.08%, до 1.1784 долара, след като докосна едномесечен връх от 1.1860 в сряда.

Опасенията, че преговорите около реформирането на Северноамериканското споразумение за свободна търговия (НАФТА) няма да напреднат много, на фона на изискванията от страна на САЩ, обезцениха мексиканското песо до осеммесечно дъно.

На суровинните пазари златото последва долара и за последно отчиташе минимален ръст от 0.01% до 1 278.87 долара за тройунция. Вчера металът поскъпна до 1 289.09 долара за тройунция, което бе и най-високата му цена от 20 октомври насам.

Цените на петрола бяха поставени под натиск, след като изнесени данни показаха, неочакван ръст в запасите от петрол и бензин в САЩ.

Щатският лек суров петрол поевтиня с 4 цента, до 55.29 долара за барел. Петролът от сорта брент пък изгуби 34 цента, до 61.87 долара за барел.